

Det Anarkistiske Bibliotek

Individet nr. 1, 1. årg.

Anarkistisk Organ For Skandinavien.

Redigeret af Hans Nielsen

Redigeret af Hans Nielsen
Individet nr. 1, 1. årg.
Anarkistisk Organ For Skandinavien.
1. Marts 1908

Hentet 16/11/16 fra <https://web.archive.org/web/20071023164820/http://www.anarkister.dk/individet.aarg.1.nr.1.htm>

Bemærk: Den originale avis var skrevet både på dansk og svensk, men i denne udgave er de svenske artikler oversat til dansk.

Ekspedition for Sverige: Emerik Lasson. »Café Utposten« Malmø.

da.theanarchistlibrary.org

1. Marts 1908

socialdemokratiske maver, advares herved arbejderne mod at købe eller nyde sådanne.

Farimagsgade i december 1907.

Usundhedskommissionen.

Legater. En del affaldsbrænde, opsamlet på den politiske losseplads, bestående af arbejdsløshedslovssplinter og lignende, uddeles til værdig trængende arbejdere. Ansøgninger, som indsendes i god tid, må være vedlagt prima anbefalinger for autoritetstroskab samt forholdsattest fra samtlige arbejdsgivere, der har haft ansøgeren i beskæftigelse efter hans fyldte tiende år.

Den socialdemokratiske husmidde, politik, har angrebet en uhyrlig bunke arbejderhjem og hærger disse i en uhyggelig grad. Den udbreder en bedrøvende stank, som bevirker, at arbejderne befinder sig i en søvngængertilstand, der sætter dem ganske ude af stand til at tænke klart over deres stilling i samfund.

Foreningen til bibeholdelsen af klasseforskellen i Danmark afholder stort protestmøde mod anarkismen førstkommande søndag. Pastor P. Knudsen taler over ordet: Fattige have I altid hos Eder!

»Soc.-Dem.« 4. Kap. 3. Vers.

Lidt af hver.

Følgende godbid fandtes at læse i højrepressen allerede inden vor tidsskrift var udkommet:

»*Anarkisttidsskrift i Skåne.*

'Individet', anarkistisk tidsskrift, heder et tidsskriftblad, som kun annonceres i socialistiske tidsskrifter skulle begynde at udkomme i Malmö i dag.

I andre lande er lignende publikationer blevet beslaglagt umiddelbart efter udgivelsen, men i Sverige går alt jo an.«

Jo, jo, selv har de en masse midler og vil have flere til at undertrykke de retslærde, men os under de ikke engang et tidsskrift.

Lad os ruste os med kraftigere midler!

nogle gnavne mennesker, hvis utilfredshed skyldes deres sure maver, og deres kritik af fagorganisationerne var ækle opstød fra disse, har i den senere tid begyndt at opagitere kvinder til at gå til valg og er således falden tilbage til de borgerlige elementer, hvor hun hører hjemme. Har hun fået sur mave?

Kinesermissionen. Da der blandt danske kinere hidtil har været uomtvistet tiltro til profeterne, og de derfor var uanfægtede af nogensomhelst kætterisk lære, er det jo ikke underligt, at det er faldet som en tung sten på hjertet hos en af de mest fremragende blandt disse, at der i den senere tid er begyndt at trænge andre meninger ind i folket. En af disse, hvis navn er Gustav Bang, og som kineserne skylder megen tak for sine videnskabelige afhandlinger om forretningstaktik i kineserkvartererne, har nu påtaget sig det hverv at modarbejde det nye evangelium, idet han påviser, at det egentlig kun egner sig for småborgere. – Derfor indflet hans navn i Eders – Fader vor – hver aften.

Obadias.

Politisk plumkage. Man tager: En masse agitationsæg og pisker rigtig godt, stadig og uden ophold, derefter tager man fagforeningsmel med valgfondsmærke og rører ud i enighedsmælk fra Stemmekvægsgård, der tilsættes nu reformgær, alderdomsforsørgelsessukat, arbejdsløshedsrosiner samt militærudgiftsættelseskardemomme og ægte regnskabsmargarine; hvis man nu har råd til det, kan man presse nogle dråber af en kvindevalgretscitron i det hele, hvorefter det æltes til en jævn dej og bages over en svag ild af lovmagerresultater.

Madam Borgbjerg.

*Fader vor, du, som er i Farigmagsgade,
Heldigt vorde dit demokratiske navn,
tilkomme dit ministerium,
ske din vilje, som folket, så og hos hoffet.
Giv os i dag vort daglige valgflæsk,
og forlad os aldrig vor skyld, hvis vi undlod at stemme;
led os bare længere ud i blindhed,
men fri os for selvstændige tanker;
thi din er taburetten, magten og æren i evig dumhed.
Amen.*

Advarsel. Da det er kommen til vor kundskab, at der her i staden forhandles pebernødder, som indeholder anarkistisk peber, hvilket er for stærkt for

Indhold

Socialisme og Anarkisme. Centralisation og Decentralisation.	5
Anmeldelse	6
Bort med moralen.	7
Kamp.	8
Flyt ud!	10
Socialismen.	11
Anarkismens og Socialdemokratiets uforenelighed.	13
Gustav Bang og anarkismen.	14
Max Stirner og staten.	16
Vor Skarnkasse.	17
Lidt af hver.	19

hvorhen tager da selvbestemmelsesretten vejen? Helt anderledes forholder det sig da, når samfundet, som eksempelvis i Nordamerika, bestemmer sig for at lade duellanterne lide visse ubehagelige følger af sine gerninger, f.eks. fratagelsen af den indtil da nydte kredit. Det er enhvers sag at afslå kredit, og når et samfund af en eller anden årsag berøver en person hans kredit, så kan den, der rammes deraf, ikke beklage sig over indskrænkningen i sin frihed; samfundet gør blot sin egen frihed gældende. Dette er ikke syndsgæld, ikke straf for en *forbrydelse*. Duellen er her ingen forbrydelse men en gerning, mod hvilken samfundet tilgriber visse forholdsregler. Staten derimod stempler duellen som en forbrydelse, dvs. som en krænkelse af dens hellige lov; den gør den til en kriminalsag. Overlader et samfund til den enkeltes egen afgørelse, om han gennem sin handlemåde vil pådrage sig ubehagelige følger og vanskeligheder og tilerkender ham fri beslutningsret, går staten en anden vej og frakender den enkelte hver ret til afgørelse, medens den i stedet indsætter sin egen afgørelse, statsloven, som den eneste ret, så enhver, som forsynder sig mod statens bud, betragtes, som handlede han mod guds bud, en anklage, som også gjordes gældende af kirken. Gud er der den hellige i og for sig, og kirkens bud og statens bud er denne helliges bud, som han tilstiller vældet gennem sine smørelser og sine hænder af guds nåde. Havde kirken *dødssynder*, så har staten *dødelige forbrydelser*, havde den *kættere*, så har staten højforrædere, havde den kirkestraf, har staten kriminalstraf, havde den *inkvisitoriske* processer, så har staten politisystem, kort sagt, dér syndere, her forbrydere, der inkvisition og her – inkvisition. Må ikke statens hellighed lig kirkens falde? Skal undersåtterne fremfarende være ydmyge?

I forbrydelsen har individet altid været tvunget til at hævde sig og spotte det hellige; brud mod det hellige kan blive fælles. Revolution vender ikke tilbage, men en vældig, hensynsløs, skamløs, samvittighedsløs, stolt forbrydelse. Hører du ikke drønet i det fjerne, og ser du ikke, hvordan himlen tier mistænkeligt og formørkes!

* * *

Vor Skarnkasse.

Stemmekvægsanarkister. En kvinde ved navn Elisabeth Jørgensen, som en tid har duperet København med at gå omkring og præke noget, som hun kaldte for anarkisme samtidig med, at hun fortalte, at de individualistiske anarkister er

anarkister, de individualistiske, men i stedet for, på småborgerlig vis, fortæller os om rædslerne ved bombekasterne.

Jeg vil forøvrigt i denne sammenhæng gerne spørge »Social-Demokraten«, hvorledes det skal forstås, når bladet i en boganmeldelse af Hans Jægers »Anarkiets Bibel« skrev, at det var jo meget smukt og ideelt, men det kunne vistnok først opnås, når vi var kommen gennem den socialistiske stat, og Gustav Bang nu erklærer det hele for småborgerligt og umuligt!!!

Mon nogen af læserne kan knække den? Jeg kan ikke.

Til slut skal jeg blot sige, at selv om Gustav Bangs artikler kunne trænge til en grundig gendrivelse på grund af, at de er ganske misvisende og fordi, at hvis det var sandt, hvad der stod om disse forfattere, så havde ingen af dem været anarkister, vil vi dog ikke her i bladet indlade os på forklaring og forsvar af den enkelte skribent, da vi ikke er af absolut samme mening som disse.

Vi har vore egne meninger.

Vi har ingen autoriteter.

Valdemar Birkebjerg.

* * *

Max Stirner og staten.

Oversat til dette tidsskrift.

Den bedste stat må åbenbart være den, som har de mest loyale medborgere, og jo mere hengivenheden for lovene forsvinder, jo mere må staten, dette moralsystem, dette moraliske liv, mindskes i kraft og fortræffelighed. Med de »gode medborgere« går også den gode stat til grunde og opløser sig i anarki og lovløshed. Respekt for loven! Med denne nøgle sammenholdes staten. Loven er *hellig*, og den, som synder imod denne, er en forbryder. Uden forbrydelser ingen stat: Det moralske vælde – og det er staten – er fuld af skælme, bedragere, løgnere, tyve osv. Da staten er »lovens herredømme«, lovens hierarki, kan egoisten i al fald, da *hans* fordel ikke sammenfalder med staten, blot hjælpe sig frem på forbrydelsens vej.

Staten kan ikke opgive sin fordren på, at dets love og forfatninger skulle være *hellige*.

Således udfærdiger staten en duellov. To mennesker, som er blevet enige med hinanden om at sætte deres liv på spil for en vis sag (ligeegyldigt hvilken), får ikke lov dertil hvis ikke staten ønsker det; den opsætter straf imod det. Men

INDIVIDETS FRIGØRELSE ER INDIVIDETS EGET VÆRK.
DEN MEDFØRER REPRÆSENTATIONENS AFSKAFFELSE.

DET BEDSTE INDIVID ER DET FRA ALLE
MORALBEGREBER FRIGJORTE MENNESKE.

Socialisme og Anarkisme. Centralisation og Decentralisation.

Forskellen mellem socialisme og anarkisme er i få ord denne:

Socialisterne hævder at, produktions- og omsætningsformernes udvikling bestemmer samfundsforandringerne og *at individet ingen indflydelse har på den økonomiske forandring i samfundet*. Dette er den såkaldte marxistiske materialistiske historieopfattelse, også kaldet den socialistiske religion; den sidste benævnelse passer bedst, da socialister ligesom alle andre religioners tilhængere er bundne af deres egen uvidenhed.

Socialisterne deler individerne i en overklasse og en underklasse.

Underklassens individer bør slutte sig sammen for at bekæmpe overklassen, siger de, og forbinder hermed morallæren »soldaritetsfølelse«; denne moral-lære har været midlet til at disciplinere og binde de uvidende, ubevidste individer i centralisationens lænker.

Socialismens ideal er den autoriserede centralisering af den økonomiske og politiske magt. Denne centralisations realisering kræver autoritetstro og disciplin, dvs. individernes selvstændige tænkning og handlinger umuliggjorte, således at disse bliver viljeløse objekter, kun lyhøre for de parolebefalinger, der udgår fra dette tankefosters centrum.

Anarkismen er Socialismens diamentrale modsætning.

Anarkisterne hævder, at alt eksisterende er materie, tankerne = ideerne danner ingen undtagelse heraf. Formerne, deres udvikling og forandringer skyldes materiens cirkulationskraft.

Individet er en form af materien, som udvikler sig til selvbevidsthed. Dets udviklingstrang – egoismen – er årsagen til individernes indbyrdes kamp for tilværelsen.

Denne kamp om livsforødenhederne bestemmer produktions-, msætnings- og ejendomsformernes udvikling og forandring.

Anarkisten kender sig selv som den egoist, han er. Han er enhver højere magts fjende og anerkender ingen anden ret, end – sin egen magt til at udnytte alt omkring sig som brugsgenstande.

Anarkisme er decentralisering af den økonomiske og politiske magt, og dens ideal er: Anarkiet.

Det er den eneste teori om den menneskelige udvikling, som ikke er i strid med virkeligheden, idet dens lære hviler på den uomstødelige kendsgerning, at *egoismen er drivkraften i udviklingen.*

H. P. H.

Socialismen er ligesom alle andre religioner en smitsom hjernesygdom, en hjernetåge, der tilslører den individuelle kamp.

Anmeldelse

Når vi nu sammen med danske kammerater, starter et anarkistisk tidsskrift, så gør vi det i forvisningen om, at den skal modtages vel af det revolutionært sindede proletariet, samt i den forhåbning, at alle gør sit bedste for at sprede denne, så at den kan udvikle sig og blive større og mere værdifuld.

Lige nu vil vi klart og tydeligt fremhæve at vor mening er at stå som of-fentlige fjender af det bestående samfund, at vi, så langt vi formår, skal slå ubarmhjertigt ned på al slags organiseret statssystem, enddog det socialdemokratiske, vel vidende, at al statslig orden medfører bestemmelser og indretninger, som i sin ordening kræver vogtere (socialdemokratiske), dommere og politi – og politisystemet er den mest rå form for vold.

Ned, ned med de statligt sindede samfundsreformatorer! skal være vort kampråb.

Og til dette nedrivningsarbejde anser vi at komme til at fordrer, at *alle* midler er tilladte. Vi har ikke i sinde, som en del såkaldte revolutionære socialister mener passende, tage afstand fra et individs revolutionære handling: Vi ønsker at proletariet må opfinde og anvende sig af de kraftigste og mest effektive midler og våben.

Vi ville ikke her fremlægge noget program på, hvordan fremtidens samfund kommer til at være i stedet ville vi koncentrere vore kræfter på et radikalt nedbrydningsarbejde. Vi ville forsøge at afvæne arbejderne med at kompro-

ikke den socialdemokratiske, men den i møblerne, og om hvem der får de 300 millioner i England, hvilket interesserer enhver småborgerlig socialdemokrat, om arbejdsmand Petersens sølvbryllup og bliver begejstret, når der står, at samme arbejdsmand Petersen har levet »lykkeligt« sammen med sin kone i 25 år, ligesom han er »tro« partifælle, der selvfølgelig er medlem af vælgerfor-eningen i sin kreds, hvor han har været en ivrig agitator og skaffet Winblad flere hundrede abonnenter.

I den senere tid er der imidlertid kommen lidt mere liv over doktorens pen. Han er bleven bange for anarkisterne, der truer hans fremtidsmuligheder som arbejdsfører, og han har derfor påtaget sig at bevise, at anarkismen er umulig. Det var jo gruelig galt, hvis arbejderne ville begynde at tænke og handle selv i stedet for at være nar for de humbugsmagere, der siger, at de vil os noget ”godt”. Han frygter, at arbejderne skal undlade at stemme ved de store vækkel-sesmøder, der foregår hvert tredje år, og at han af den grund ikke skulle blive rigsdagsmand. Derfor den livlige pen.

Først får vi en lang artikel om anarkismen som helhed, hvori han søger at be- vise, at vi ønsker smådrift, privatejendom, og kalder af den grund anarkismen for »småborgerlig«, og i næste artikel skriver han, at »anarkismens fader«, Proudhon, sagde, at ejendom er tyveri. Ja, man skal høre meget, før ørene fal- der af. Men lad mig springe over modsigelsen og holde ham fast ved det, han selv mener er det afgørende, det »småborgerlige«. Hvem er det, der er småbor- gerlig? Anarkisterne, der vil den fuldstændige individuelle frihed ad den nær- meste vej, eller det borgerlige parti, Socialdemokratiet, der holdes ved magt af detailhandlere, og hvis øvrige stemmekvæg, arbejderne, kun spekulerer på at få 5 øre mere i timen, så de kan få sparet sammen til et byggeförenings- hus, medens rigsdagsmændene for at fiske stemmer laver husmandslokker til landarbejdere på trods af, at partiet anerkender stordrift som det bedste. Ja, Gu- stav Bang har sandelig grund til at tale om »småborgerlig«. Jeg kender intet så småborgerligt, som alt, hvad der hører det »moderne« Socialdemokrati til.

I slutningen af den første artikel lover han os, at han i efterfølgende vil om- tale de væsenligste blandt de anarkistiske forfattere, og med spænding imøde- ser jeg, hvorledes han vil klare dette skær. Da så artiklerne kommer, nævner han kun 3 forfattere, Proudhon, Bakunin og Krapotkin, medens der selvfølgelig eksisterer mange, mange flere, der har haft stor betydning, og det er interes- sant at lægge mærke til, hvorledes han tager de forfattere, han mener lettest at kunne klæde af, nemlig de kommunistiske, medens han, ligesom katten, der går udenom den varme grød, aldeles ikke omtaler ene eneste af de virkelige

af overklassen. De er under alle forhold undertrykkere over de, som ikke godkender loven.

Anarkisterne betragter den individuelle handling og generalstrejken som de hovedsagelige midler for omstyrningen af det bestående.

I den socialdemokratiske stat ser anarkisterne en større fare end i den privatkapitalistiske, eftersom det at ganske sikre grunde, bliver sværere at komme til en anarkistisk tilstand fra den socialdemokratiske stat end fra den privatkapitalistiske.

Når de socialdemokratiske partier i forskellige lande klargør nu, når de blot har magt som parti, at de udelukker anderledes tænkende medlemmer, hvordan skal det så ikke gå, når deres stat er indført.

Helt sikkert kommer da den socialdemokratiske regering til at træffe foranstaltninger, som på en eller anden måde hindre de personer, som fremføre andre ideer end dem, som af staten kan tolereres.

Ligeledes kommer arbejdet i den socialdemokratiske stat til at blive en tvang, en slavestat med embedsmandsvælde og økonomisk tryk for slaverne.

I modsætning til socialdemokraterne, som kun efterstræber statens overtag og omlægningen til enejeende og eneherkende og dermed statsidéens forstærkelse, efterstræber anarkisterne en total tilintetgørelse af staten, uden derfor på forhånd at opkonstruere noget nyt, eftersom de betragter det for en umulighed at langt i forvejen at opbygge et samfund, som antageligt ligger mange år frem i tiden.

Socialdemokrati og anarkisme har intet sammenhæng.

Socialdemokrati = lovbundethed = tyranni.

Anarkisme = lovløshed = frihed.

Altså frem for friheden!

N.

* * *

Gustav Bang og anarkismen.

Når arbejderne og middelstanden om mandagen modtager »Social-Demokraten«, findes næsten altid en spidsartikel af Gustav Bang, der er så tør, at så godt som ingen gider læse den. Af gammel vane er de så vant til at betragte alt, hvad der er tørt, for »videnskabeligt«, og det er noget, de ikke gerne indlader sig med. Nej, de går videre i teksten og læser om husmidden,

misere med sine udsugere om nogle ørers højere timeløn, og i stedet søge at få selvstændige individualistiske handlinger frem.

Vi ser dagligt borgere og socialdemokrater kompromisere. Lad det være et spor for os altid og kraftigt at slå ned på volden og tvangen.

Ned med udsugerne og staten!

Frem for den individualistiske anarkisme!

Redaktionskommittén.

* * *

Bort med moralen.

Individuel frihed er truet i ethvert samfund. En vis individuel frihed kan købes for penge. I det nuværende samfund; derfor lever storkapitalisten i øjeblikket i en forholdsvis individuel frihedstilstand, begrundet på, at han har frigjort sig fra ethvert moralbegreb, der kunne hæmme hans ønsker og mål.

For dem, som er underkastet al mulig tvang i det nuværende samfund, såvel økonomisk som moralsk, nemlig arbejderne, gælder det om at finde den nærmeste og bedste vej til frigørelse. Og den vej, som er hurtigst og bedst at vinde igennem, er den, som fører ud af moralen, altså revolutionere sin hjerne, frigøre sin tankegang fra de tillærte og indbildte næstekærligheds- og lignende moralbegreber, som aldrig praktiseres i handling, *undtagen* af frygt eller med snu beregning.

Tanker er toldfri, siger et gammelt ordsprog, det vil sige, at her er ingen bånd, ingen tvang undtagen netop det tillærte, og dette binder kun, så længe man selv lader sig binde, og dette gør man absolut ikke længere, end til man har forstået, at man ved at besvære sig selv med disse begreber kun bliver en fodskammel for andre, der udnytter denne ens dumhed, bedst betegnet.

Og du, arbejder, der fra barn af har fået indtærpet den kristne moral, ligesom du senere har hørt og læst så meget om den socialdemokratiske kammerat- og broderskabsånd samt solidaritetsfølelse, som du i begyndelsen blev grebet af og troede på, har du ikke ofte erfaret, at det var løgn og humbug altsammen?

Derfor kast det skidt af dig, disse elendige pjalter, som aldrig vil kunne skjule noget individs nøgenhed. Og hvorfor skulle du gemme dit oprigtige Jeg under slig en maske; mennesket er og bliver egoist.

Men når det nu en gang er således, hvorfor så hykle, hvortil denne spillet komedie; du har vel hørt, hvorledes man fortæller dig, at for at praktisere

anarkisme må menneskene først blive engle! Nej, du skal hverken være djævel eller engel, thi hvad betyder vel begrebet godt og ondt, når man er frigjort fra moralen. Nej, du skal bare være dig selv, være den egoist, du som menneske af naturen er; da har du først det rette grundlag og livssyn at arbejde på for dit eget Jeg.

Sammenslutningens generaler, arbejderførerne, som nu ikke længere vil kunne bruge dig til stemmekvæg, desformedelst du nu ikke længere vil lade dig repræsentere af andre, da du derved udsætter dig for at blive snydt og narret, som det er gået dig så ofte, de vil nu beskylde dig for at nære renlivede kapitalistiske tanker – ja, politikerne vil måske endog beskylde dig for at være købt af højremænd – men det vil jo blot sige, at du er den samme egoist, som arbejdsføreren selv er, at du ikke længere vil være trækdyr for deres med solidaritetshumbug belæssede vogn. Dermed er ganske vist ikke det økonomiske tryk borte; du vil måske føle det meget stærkere nu end før, men det betyder jo blot, at du også må frigøre dig for dette åg, og fordringen om denne frigørelse fra det knugende tryk vil råbe i dig og gennem dig til andre undertrykte.

Nu vil du måske sige: Jamen så må vi da slå os sammen i kampen. Nej, vi skal slet ikke slå os sammen; men den individualistiske kamp som vil fremkomme, må ganske naturmæssigt gå imod overmagten, og som følge deraf få præg af en fælleskamp, uden at vi behøver at benytte samme midler eller at have »førere«, og da vil enhver fare for solidaritetshumbug være aldeles udelukket, når bare det frigørelsens værk fra al moral er sket i enhver bevidsthed, thi det individ, som har løsrevet sig, tåler absolut intet førerskab eller overherredømme, du er som individ enhver højere magts fjende.

H. N.

* * *

Kamp.

Den socialistiske bevægelse søger overalt gennem stærke organisationer at samle proletarerne til strid for socialt reformarbejde. Nutidens socialister anser det for sin opgave frem for alt at være en faglig organisation, parret med en politisk sammenslutning. Dette falske princip, hvilket socialismen helt gør til sit, bliver, alt efter som den faglige bevægelse udvikler sig, stadig den fremherskende. På møder, på arbejdspladser, overalt, hvor der gives anledning, gentager Socialdemokratiets ledere kun et eneste: Organiser!

fentlige heller ikke – men som ligger i luften, denne fede, kulosforgiftede luft, hvori vi lever.

Derfor bort med masken! Lad menneskene fremtræde som de egoister, de er.

Får egoismen ikke, hvad der tilkommer den, da lammes selve grundkraften i det naturlige liv.

Valdemar Birkebjerg.

* * *

Anarkismens og Socialdemokratiets uforenelighed.

Den påstand er ofte blevet fremkastet, at anarkismen skulle være udgået fra Socialdemokratiet, samt at begge bevægelser skulle have flere gennemgående berøringspunkter, og at disse berøringspunkter netop skulle være de hovedsagelige i begge retningers teorier.

De vigtigste af disse skulle være kritikken af samfundet samt deres forhold til ejendomsretten. Men ved nærmere betragtning skal man straks finde, at det er en fuldstændig misforståelse, at anarkisme og Socialdemokrati har noget om helst sammenhæng.

Socialdemokratiet betragter individerne som blotte tapper i udviklingen, og at de hverken med eller mod deres vilje kan gøre noget for at ændre udviklingen eller kaste den ind på andre baner, at menneskerne helt og holdent er underkastede den økonomiske udviklings love.

Anarkisterne derimod mener, at det er menneskerne, som har skabt forholdene og mener, at det da ligeledes bliver disse, som kommer til at forandre selvsamme. Når menneskerne har opbygget den nuværende samfundskonstruktion, kan de ligeledes nedrive den samme.

Socialdemokratiet er autoritær og bygger på lovenes autoritet. Anarkismen er antiautoritær og bygger på friheden.

Socialdemokratiet ser masserne; anarkismen individet.

I kampen mod samfundet benytter socialdemokraterne sig af parlamentarismen. De vælger rigsdagsmænd for lidt efter lidt først at reformere og forbedre det gamle, for ved et givet tilfælde, når de får folkemagten med sig samt majoriteten i rigsdagen, at indføre den socialdemokratiske stat.

For anarkisterne er det fuldkommen ligegyldigt, om det er en herremagt eller en folkemagt, om repræsentanterne i parlamentet er folkevalgte eller valgt

Nu er det vel sandt, at også lighedsprincippet spiller en rolle indenfor naturens husholdning. Mange jævnstillede individer kan i fællesskab udrette mere end de enkelte i kamp mod hinanden indbyrdes. Det er sandt. Men uligheden bliver altid ved at være grundforholdet i naturudviklingen. Ligheden kan virke som en parentes i uligheden, men uligheden kan virke på egen hånd. Hundrede ulige kan fortsætte kampen og dermed udviklingen. Hundrede lige kan intet udrette, medmindre de i samling kæmper mod en udenforstående ulige, eller de vender sig mod hverandre indbyrdes, hvorved uligheden også ophæves.

Ligheden, sat ubetinget som det eneste i sig selv tilstrækkelige, og som det, hvorimod det hele skal stile hen, er naturmæssigt set en meningsløshed; den er, som samfundside betragtet, noget, der kun har hjemme, hvor alt grundlægges på den for øjeblikket herskende indbildte næstekærlighed.

Hvad enten vi da ser på den mere formelle fejl: At socialisterne anvender ordet retfærdighed på områder, hvor begrebet retfærdighed slet ikke hører hjemme, eller vi ser på den reelle fejl, at de stræber mod en lighed, der strider mod selve naturens udviklingslov, må vi sige, at fejltagelsen har sin grund i en sammenblanding af kristelige og naturalistiske elementer, der kun forkludrer en naturalistisk samfundsbetragtning.

Deraf kommer socialisternes blødsødne og tåbelige snak om deres *ret*, hvor det alene er magt, det drejer sig om.

Det er ikke blot de uvidende menige blandt socialisterne, der taler om denne verdens-retfærdighed, det er også og netop deres teoretikere, som slår om sig med disse fraser.

Selve idéen om den socialistiske fremtids stat med sin gennemførte lighed – den er kun en stump ufordøjet katekismus. Thi hvor naturen skal være det ene bærende, er *ligheden* principielt det samme som *døden*.

Det er den kristelige tale om retfærdighed og lighed, der har smittet socialisternes tankegang. – Men der er endnu et tredje område, hvor det samme gælder. Når socialisterne taler om »*humanitet*«, mærkes det tydeligt, at de har forset sig på kristendommens lære om den ubetingede, alttilgivende barmhjerlighed.

Alle samfundets medlemmer, lag efter lag, synker efterhånden ned til at blive statsforsørgede ladegårdslemmer.

Der er ingen fart i nogen ting, der er ingen træk i samfundsskorstenen. Det er intet under, at livet bliver slapt og mat i vore dage – trods al maskinernes travlhed; skorstenen trækker ikke, og hele samfundsbygningen står derfor fuld af påtvungen falsk-kristelig barmhjertighed, som ingen virkelig føler – det of-

I den magt, som sammenslutningen giver, ser den socialdemokratiske arbejder våbnet, som skulle rydde vejen til et samfund med bedre forhold end hvad som nu gives for arbejderne. Faglig organisation, sådan som den er i Skandinavien, skal dog aldrig kunne røkke samfundforholdene andet end i yderst ringe grad.

En bevægelse, som i pengene ser sit kraftigste våben, har for sig selv umuliggjort en aktiv indgriben i den sociale krig. Hvad medlemmerne tænker, hvad de ville med deres bevægelse, det betyder ingenting for en fagforening; hovedsagen er, at afgifter flyder ind tilstrækkeligt rigeligt for at kunne dække lønningerne af embedsmændene. Den faglige bevægelse har slugt socialismen. Der findes knapt et spor af revolutionær kraft i arbejderbevægelsen, men istedet så meget mere undertrykkelse og tvang.

Med de 250.000 arbejdere i Sverige, der nu er organiserede, kan Socialdemokratiet ikke forandre samfundet, tværtimod, jo stærkere den faglige bevægelse bliver, jo større (penge)kasser den får, desto sikrere kan samfundet vide sig. Fagforeningsbevægelsen er blevet en nødvendig samfundsindretning, som for en del fag, for hvilke organisationsforholdene er de synderligt fordelagtige, giver nogle øres lønforhøjelse, for andre derimod, med selvsamme organisationsforhold, forårsager den blot udgifter og lønreduktioner.

Organisationen er blevet den forførende form, som har fået arbejderne til at opgave den revolutionære bevægelse og blive en spillebold i arbejderløjntanternes og kapitalisters hænder. Er socialismens princip om individets opstigning i organisationen, så er anarkismen styrtende modsat. Socialismen og anarkismen skulle derfor aldrig kunne sammenføres, som nogle velmenende sjæle ønsker.

Anarkisten må bekæmpe sine modstandere, for så vidt han vil eksistere. Modstanderne er ikke udelukkende at søge blandt tilhængerne af det nuværende samfund, også socialisternes opfattelse af organisationens alene saliggørende for kraft må bekæmpes.

Socialismen arbejder hensynsløst for at binde proletariatet endnu kraftigere til staten, intet middel levnes uprøvet. Hjælper ikke den vel indpiskede solidaritetsfølelse, da ved man at benytte massens sløvhed og dumhed til formålet der er lige så vidt adskilt fra frihedskamp, som kapitaliststaten skiller sig fra anarkiet.

Den faglige arbejderbevægelse, bygget på bedrageri, vold og tvang, må sprænges itu, den må tilintetgøres, såvel som staten selv skal kunne tilintetgøres. Den konserverende kraft, som samfundet nu suger til sig ud af den faglige og politiske bevægelse, socialismen har bygget op, har gjort at staten i dag

står stærkere end nogensinde før, at individet i dag er en vare, som pengene behersker og hensynsløst behandler, alt efter som konjunkturerne skifter.

Fagforeningen har solgt proletaren for en sum i sølv for kapitalen; men kontrakten annulleres den dag, da proletaren rejser sig, gør sig fri fra organisationens trykkende bånd, da han atter kommer til at huske, hvor han end er i eller udenfor organisationen, at han er individ og ikke en organisationsdel.

Med den frie organisation, dannet for at bedrive agitationen har de socialdemokratiske fagforeninger ingen sammenligning. De forsøger senere at lappe en rådden samfundsorden, men – de mislykkedes. Staten *må* dø.

Organiseringen for organisationens egen skyld, ligesom den faglige bevægelse, kan i sine konsekvenser kun bidrage til den undertrykkelse, som staten, den nu største organisation, udøver med endnu mere undertrykkelse.

Kampen føres altså ikke udelukkende mod samfundet foruden mod socialismens kamp for princippet om, at alt skulle indrulleres i deres organisation. Men kampen skal føres heftigt og skarpt.

Kobe.

* * *

Flyt ud!

*Flyt ud, flyt ud fra pjaltenborg,
moralens svinesti,
de frimme laser kast dem bort,
thi der er lus deri.*

*Se nu, hvordan de lege skjul
med nøgen egoisme
og dækker sig med alskens skidt
af skellig pietisme.*

*I barmhjertighedens tågebrus
fortumlet om de vandre –
i solidaritetens navn
bestjæler de hverandre!*

*Nej, vis du kun din nøgenhed,
moralens kludelaser,
det usle omhæng smid det væk,
det er kun hule fraser.*

*Du har en medfødt egenskab,
dens navn er egoismen –
hvis du om den dig er bevidst,
du hylder anarkismen!*

H. N.

* * *

Socialismen.

Der findes i *socialismen* en ligefrem komisk sammenblanding af naturalisme og kristendom. Socialisterne er jo i almindelighed, og særlig når det drejer sig om deres pligter, naturalister. Da må alt gå naturens gang. Men når det gælder deres rettigheder, bliver de straks kristelige i deres anskuelser og udtryksmåde.

Deres brug af ordet *retfærdighed*, og deres fordring på social retfærdighed som på noget, der er begrundet i selve naturens eller verdens orden, – er et forfalsket lån fra kristelig tankegang, en stump af den børnelærdom, som med magt er trykket i den af kirken og skolen. – Begrebet *retfærdighed* hører kun hjemme i den personlige verden, refererer sig til love eller løfter, givne af og gældende for personlige væsner. At tale om retfærdighed ud i det blå i en upersonlig verdensorden er lige så meningsløst, som at tale om »op og ned« ude i verdensrummet, da »op og ned« alene har betydning i forhold til jordens centrum, vil sige: Bort fra eller ind imod jordens centrum. – Hvad man ikke har skaffet sig løfte på, det har man ingen ret til at kræve, og det er derfor heller ingen uretfærdighed, om man ikke får det.

Man kan kalde naturen mild eller hård, forståelig eller uforståelig, eller mange andre ting, men aldrig retfærdig eller uretfærdig.

Ligeledes med lighedsprincippet; det har heller ikke det mindste med naturens såkaldte »love« at gøre. Naturen kender kun til magt. Hele den naturmæssige evolution beror jo netop på dette, at ligheden brydes, at der ud af arternes rækker træder individer frem, der hæver sig over deres jævnlige, frembringer ny forskel og ny strid, holder kampen for tilværelsen og dermed fremgangen vedlige.